

Prettig overvol geknutsel in 'goochelstuk' Stoppard

THEATER

ROSENCRANTZ & GULDENSTERN ARE DEAD

★★★★★

Toneelgroep 't Barre Land heeft het thema 'acteren' flink uitgediept in zijn opvoering van het stuk van Tom Stoppard uit 1966.

UTRECHT 'De schrijver acht het nemen van schermlessen nuttig voor de acteur, al was het alleen maar om ongelukken te voorkomen.'

De schrijver, dat is in dit geval Johannes Jelgerhuis (1770-1836), kunstschilder uit Friesland, naar verluidd ook een succesvolle acteur en auteur van een theoretisch handboek voor acteurs, waaruit bovenstaand zinnetje afkomstig is. Een beetje vergeten, maar nu opeens weer springlevend in de nieuwste voorstelling van 't Barre Land: *Rosencrantz & Guildenstern Are Dead*.

Zo wordt er op onnavolgbare wijze wat af geschermd op de scène; en er wordt nauwgezet gekeken hoe een acteur het best van de ene plek naar de andere kan lopen, handboek in de hand. Even later zien we hoe je elegant kunt sterven op het toneel. *Rosencrantz & Guildenstern* gaat óók over acteren, en de Barre Landers hebben dat thema eens lekker uitgediept in hun opvoering van het stuk van Tom Stoppard uit 1966.

Het leidt tot een reeks uiterst gemakkelijke scènes, waarin de acteurs hun komische en acrobatische talent naar hartelust kunnen ventileren; zo legt Ingejan Ligthart Schenk hier een lichamelijke souplesse en timing aan de dag die bepaald verrast, en blijkt zijn kompaan Martijn Nieuwerf tot onverwachte strapatsen in staat.

Niet dat het de verhaallijn wezenlijk verduidelijkt. Maar die verhaallijn is bij Stoppard niet zonneklaar. Bij de oeropvoering tijdens het Edinburgh Festival werd dit 'goochelstuk' zowel verguisd als bejubeld, en de auteur wel vergeleken met beroemde absurdisten als Beckett, alsook verketterd

vanwege literaire piraterij en plagiaat.

Rosencrantz en Guildenstern zijn bijfiguren uit Shakespeares *Hamlet*, jeugd vrienden van de titelheld die worden ingezet om uit te zoeken wat die laatste toch zo verschrikkelijk dwarszit. Bij Stoppard worden ze de hoofdfiguren, die vaak niet helemaal zeker zijn van hun rol. Dat levert, naast gelaagdere conversaties, komische dialogen op. In sommige gevallen zien we Estragon en Vladimir uit *Waiting for Godot* gewoon staan, wanneer Rosencrantz en Guildenstern (gespeeld door Ligthart Schenk en Nieuwerf, waarbij niet helemaal duidelijk is wie wie is) zich weer eens afvragen of ze maar niet beter zouden opstappen.

Verder zien we bekende personages uit *Hamlet* langskomen - met een

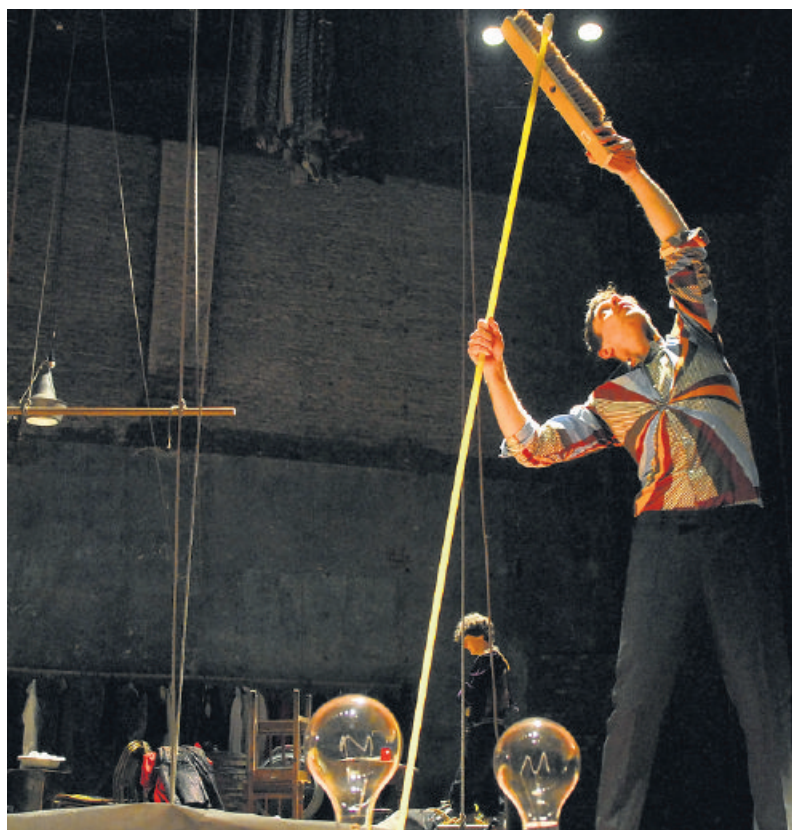
mooie sterfscène van Ophelia - en anderen, zoals: Sir John Gielgud, iemand die wordt aangeduid als 'ventje' en dus de illustere Fries Jelgerhuis.

De *Rosencrantz & Guildenstern* van dit Utrechtse collectief is prettig overvol. De zeven acteurs struinen over het toneel, druk doende met een eigen taak. Zo moeten er flessen worden gevuld, kroontjes geknutseld, verkleedsessies gehouden, koffers verslept, stropdassen verzameld. Het houdt niet op, en het is fascinerend om naar te kijken. Uiteindelijk blijkt dat bijna elke handeling een doel heeft gediend - een onbeduidend doel misschien, maar toch.

Karin Veraart

Rosencrantz & Guildenstern Are

Dead. 11/3, Utrecht, tournee t/m 22/5. barreland.nl.

Beeld uit *Rosencrantz & Guildenstern Are Dead*.

Foto Fran van der Hoeven